

Oblastní odbor SRS
Zemědělská 1 a
613 00 Brno

Brno 3.8.2012
SRS 031412/2012

**Zpráva č. 16 oblastního odboru BRNO
o výskytu škodlivých organismů a poruch
za období od 23.7.– 5.8.2012**

1. Počasí

V průběhu celého sledovaného období převládalo slunečné počasí s lokálními přeháňkami a bouřkami, v celkovém úhrnu 20-45 mm. Postupně se oteplovalo a v polovině období bylo naměřeno přes den až tropických 32 °C. Následně se na několik dnů ochladilo, ale ke konci sledovaného období stouply teploty opět k letním hodnotám. V noci nejnižší teploty klesly na začátku období 23.7. (11 °C) a nejvýše se vyšplhaly 29.7. (17 °C).

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Stále ještě probíhá sklizeň řepky ozimé a obilnin, která byla několikrát přerušena srážkami. Výnosy jsou velmi nízké. Sklízí se brambory a zelenina, z ovoce broskve, nektarinky a švestky.

Postupně je po sklizni zpracovávána půda, probíhá předseťová příprava půdy a setí řepky ozimé.

Pokračuje chemická ochrana révy vinné, ovocných dřevin, zeleniny a brambor.

OBILNINY

KUKUŘICE (RF 65-75 BBCH)

Růstová fáze: samčí květenství: plný květ; samičí květenství: vlákna blizen plně vysunutá až mléčná zralost: zrna ve středu palice jsou žlutobílá: obsah mléčný: asi 40 % sušiny zrna

Pokračuje silný nárůst úlovků imag **bázlivce kukuřičného (*Diabrotica virgifera*)** ve feromonovém lapači na okrese Znojmo (Bohutice, Hodonice), Břeclav (Hrušky, Lanžhot) a Zlín (Napajedla, 17.7. a 1.8.). První vrchol úlovků ve feromonovém lapači byl zjištěn na okrese Znojmo (Bohutice, 26.7.). Zaznamenány byly požerky od dospělců v klasech na okrese Břeclav (Lanžhot, Hustopeče, 1.8.).

Pozorování se provádí v porostech všech typů kukuřic v oblasti kontinuálního šíření, přednostně na pozemcích osetých kukuřicí i v předchozím roce nebo s výskytem plevelných rostlin – výdrolu kukuřice v následné plodině v předchozím roce, nebo na pozemcích se zkráceným osevním postupem. Monitoring výskytu dospělců na lepových deskách se provádí minimálně jednou týdně v období od 20.června do poloviny října.

Chemická ochrana proti larvám se doporučuje při hodnotě 35 a více dospělců v průměru na jeden lapák za 14 dnů v předchozím roce. Aplikují se insekticidní mořidla nebo půdní insekticidy při setí nebo v době líhnutí larev.

Doporučený termín prvního ošetření proti dospělcům v oblasti kontinuálního šíření na pozemcích s opakovaným pěstováním kukuřice nastává v období dvou až tří týdnů po zjištění prvního jedince ve feromonových lapácích, překračujícím práh škodlivosti, který je stanoven na 35 a více dospělců v průměru na jeden lapák za 14 dnů.

OLEJNINY

SLUNEČNICE (RF 71-83 BBCH)

Růstová fáze: dokvétání (trubkovité květy ve vnitřní třetině terče kvetou - volné tyčinky a blizny) až citronová zralost: zadní stěna úboru žluto-zelená: krycí listeny ještě zelené; vlhkost semen asi 50%

První výskyt šedé plísnovitosti slunečnice (*Botrytis cinerea*) na úborech byl objeven na okresech Znojmo (Velký Karlov, 27.7.) a Břeclav (Horní Bojanovice, Boleradice, 1.8.).

První výskyt rziivosti slunečnice (*Puccinia helianthi*) na listech byl sledován na okrese Znojmo (Velký Karlov, 31.7.) a Břeclav (Boleradice, 1.8.).

MÁK SETÝ (RF 70-72 BBCH)

Růstová fáze: zrání tobolky až začátek žloutnutí tobolky

První výskyt šedé plísnovitosti máku (*Botryotinia fuckeliana*) byl na makovicích zjištěn na okrese Uherské Hradiště (Kvačice, 31.7.).

První výskyt černí (*Cladosporium sp.*) na makovicích byl zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Kvačice, 31.7.).

OKOPANINY

ŘEPA CUKROVKA (RF 39 BBCH)

Růstová fáze: plodina úplně zapojena v porostu, listy pokrývají 90% povrchu půdy

Lokálně střední až silný výskyt skvrnatičky řepné (*Cercospora beticola*) na listech byl zjištěn na okrese Znojmo (Dyjákovice, 27.7.) Slabý výskyt hlášen z okresu Kroměříž (Morkovice, 30.7.).

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 81-87 BBCH)

Růstová fáze: počátek zrání, vývoj odrůdově specifického zbarvení plodu (zesvětlení) až sklizňová zralost

Laboratorně potvrzený pozitivní výskyt proliferace jabloně (*Apple proliferation phytoplasma*) byl zaznamenán na okrese Kroměříž (Roštění, 27.7.).

První výskyt stříbřitosti listů (*Chondrostereum purpureum*) na listech byla zaznamenána na okrese Kroměříž (Střílky, 1.8.).

Lokálně silný výskyt **štítenky zhoubné (*Quadraspidiotus perniciosus*)** na kmenech a větvích byl zaznamenán na okrese Břeclav (Lednice, 2.8.). Silná intenzita výskytu ve feromonovém lapáku (vrchol) byl zjištěn na okrese Břeclav (Velké Němčice, 13.7.).

Základním ošetřením je předjarní postřik do fáze zeleného poupěte oleji. Ošetření v době vegetace je cíleno na počátek hromadného rozlézání nymf 1. instaru 1. (letní) generace. Při výskytu 10 a více samic na 1 m větví v první polovině června je ošetření nezbytné.

Termín ošetření je možno určit vizuální kontrolou 2 až 3-letých plodných větví na označených stromech sadu. Ošetření je nutno zahájit do 4 dnů po zjištění prvních pohyblivých nymf. Kontrolu provádíme pomocí lupy, nejméně 2x týdně od poloviny června.

Byl zaznamenán další vrchol letu imag samců **obaleče jablečného (*Cydia pomonella*)** ve feromonovém lapači na okrese Znojmo (Citonice, 26.7.). Střední výskyt imag hlášen z okresu Kroměříž (Vážany, 30.7.). Silný výskyt přetrvává v okrese Zlín (Žlutava od 19.7. do 30.7.). Na okrese Břeclav (Velké Němčice) nebyl ve sledovaném období zaznamenán výskyt imag ve feromonových lapačích.

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 10.5. do 15.9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.

Ošetření je třeba zahájit 7-8 dní po vrcholu letu první nebo druhé generace. Proti první generaci se ošetřuje jen při malé násadě květenství, nebo při mimořádně silném výskytu motýlů ve feromonovém lapači. Ošetření proti druhé generaci je účelné pokud se ve feromonovém lapači zjistí při dvou až tří denním intervalu 8-10 dospělců v průměru na jeden lapač. Trvá-li let motýlů delší dobu, je možno ošetření zopakovat s přihlédnutím k délce doby účinnosti použitého insekticidu.

Zaznamenány obecně slabé výskyty **obaleče jabloňového (*Hedya nubiferana*)**, **obaleče trnkového (*Grapholita janthinana*)**, **obaleče zimolezového (*Adoxophyes orana*)** a **obaleče slivoňového (*Cydia lobarzewskii*)** ve feromonových lapačích na okrese Kroměříž (Jarohněvice).

Peckoviny

BROSKVOŇ (85-89 BBCH)

Růstová fáze: pokročilé zrání, nárůst intenzity odrůdově specifického zbarvení až konzumní zralost, plody mají typickou chuť a optimální pevnost

První výskyt **moniliniové hniloby (*Monilinia spp.*)** na plodech byl zaznamenán na okrese Znojmo (Těšetice u Znojma, 26.7.).

První výskyt **suché skvrnitosti listů broskvoně (*Stigmina carpophila*)** na listech byl zjištěn na okrese Znojmo (Těšetice u Znojma, 26.7.).

První výskyt **svilušky chmelové (*Tetranychus urticae*)** na listech byl objeven na okrese Znojmo (Těšetice u Znojma, 26.7.).

MERUŇKA (RF 87-91 BBCH)

Růstová fáze: sklizňová zralost až ukončen růst letorostů, terminální pupen vyvinut, listy ještě úplně zelené

První výskyt příznaků **hnědnutí listů na meruňce (*Gnomonia erythrostoma*)** na listech byl zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Zlechov, 31.7.).

Sledován opakovaně silný výskyt imag samců **obaleče meruňkového (*Enarmonia formosana*)** ve feromonovém lapači na okrese Zlín (Žlutava, 19.7.-30.7.).

SLIVONĚ (RF 85-89 BBCH)

Růstová fáze: pokročilé zrání, nárůst intenzity odrůdově specifického zbarvení až konzumní zralost, plody mají typickou chuť a optimální pevnost

První výskyt **moniliové hnily (Monilinia spp.)** na plodech byl zaznamenán na okrese Znojmo (Hrádek u Znojma, 31.7.) a Břeclav (Valtice, Němčičky, 2.8.).

Lokálně střední výskyt **červené skvrnitosti listů švestky (Polystigma rubrum)** na listech byl zjištěn v okrese Kroměříž (Šelešovice, 26.7., Střelky, 1.8.).

Lokálně silný výskyt **svilušky chmelové (Tetranychus urticae)** na listech byl zjištěn na okrese Břeclav (Lednice, Kobylí, 1.8.) a Kroměříž (Holešov, 3.8.).

Silný výskyt imag samců **obaleče švestkového (Cydia funebrana)** ve feromonovém lapači byl zaznamenán po celé sledované období na okrese Břeclav (Němčičky) a Znojmo (Hrádek u Znojma) s vrcholem letu 27.7. Střední výskyt imag ve feromonovém lapači byl zjištěn na okrese Znojmo (Citonice, 23.7.; Hrádek u Znojma, 31.7.) a Zlín (Žlutava, 19.7. a 23.7.). Lokální střední až silný výskyt červivosti plodů švestky způsobeného housenkami byl sledován na okrese Znojmo (Bohutice). Slabé výskyty zaznamenány na okrese Kroměříž (Šelešovice).

První výskyt min **podkopníčka spirálového (Leucoptera malifoliella)** na listech zaznamenán v okrese Kroměříž (Šelešovice, 26.7.).

RÉVA VINNÁ (RF 81-85 BBCH)

Růstová fáze: počátek zrání, bobule získávají odrůdově specifické zbarvení až zaměkání bobulí

První výskyt **sluneční spály a úžehu révy** na hroznech byl sledován na okrese Znojmo (Hrádek u Znojma, Tasovice nad Dyjí, 27.7.).

První výskyty příznaků **chřadnutí a odumírání révy (Phaeomoniella chlamydospora)** byly zjištěny na letorostech v okrese Břeclav (Kobylí, Němčičky, Velké Bílovice).

První příznaky výskytu **stolburu bramboru (Potato stolbur phytoplasma)** byly zjištěny v okrese Břeclav (Němčičky, Boleradice, Kobylí, 1.8.).

Všeobecně slabé výskyty **plísňě révy (Plasmopara viticola)** byly zaznamenány lokálně v rámci celé oblasti. Intenzita výskytu je rozdílná, dle systému ošetření.

Pozorování se provádí při ukončení kvetení a dále v intervalu 14 dní až do 15.9. Na označených keřích se pozoruje 200 listů, 200 hroznů a určí se stupeň napadení.

Ošetření v období před květem, příp. v době kvetení se provádí, pokud jsou vhodné podmínky pro šíření onemocnění a byly zjištěny první primární výskyty. Za základní ošetření se považují dvě ošetření v období po odkvětu. Dále ošetřujeme dle potřeby až do fáze zaměkání. Počet a intenzita (interval 10-14 dní) závisí na vhodnosti podmínek pro šíření choroby, intenzitě růstu a typu přípravku.

Teplotní suma pro zralost oospor ($SET_{8,0} = 170$ DS) byla splněna v nejteplejších lokalitách oblasti dne 1.5. Po vydatných dešťových srážkách jsou rovněž splněny povětrnostní podmínky (min. 10 mm dešťových srážek za 24 hod, průměrná denní teplota 13 °C a více, min. teplota 8 °C a více).

První výskyt **padlí révy (Uncinula necator)** na bobulích byl zjištěn na okrese Znojmo (Hrádek u Znojma, 27.7.). Slabé výskyty jsou hlášeny v rámci oblasti, intenzita výskytu je závislá na zvoleném systému ošetření.

Pozorování se provádí po odkvětu až do počátku zaměkání v intervalu 14 dní. Na označených keřích se pozoruje 200 hroznů a určí se stupeň napadení.

Mimořádně ohrožené výsadby se za příznivých podmínek pro šíření padlí ošetřují poprvé již ve fázi 6 listů. Tyto vinice ošetřujeme 2x před květem. Méně ohrožené výsadby ošetříme poprvé před květem, dále v intervalu 7-14 dnů, podle stupně ohrožení porostu a typu přípravku, až do fáze zaměkání.

První výskyt plísně šedé (*Botrytis cinerea*) na poškozených bobulích slunečným úžehem a spálou byl nalezen na okrese Znojmo (Hrádek u Znojma, 27.7.).

První výskyt listové formy mšičky révokaz (*Daktulosphaira vitifoliae*) v podnožové vinici byl zaznamenán v okrese Břeclav (Kobylí, 26.7.).

Nálety obaleče mramorovaného (*Lobesia botrana*) a obalečika jednopásého (*Eupoecilia ambiguella*) do feromonového lapače byly ve sledovaném období byly velmi slabé až nulové.

Na okrese Znojmo (Tasovice, 30.7.) bylo zaznamenáno první poškození hroznů špačkem obecným (*Sturnus vulgaris*).

ZELENINA

OKURKA POLNÍ (RF 77 BBCH)

Růstová fáze: sedmý plod na hlavním výhonu dosáhl typickou velikost a tvar

První výskyt plísně okurky (*Pseudoperonospora cubensis*) na listech byl zaznamenán na okrese Uherské Hradiště (Kunovice, Nedakonice, 31.7.), na okrese Břeclav (Němčičky, Mikulov, 2.8.).

První výskyt padlí na tykvovitých zeleninách (*Golovinomyces cichoracearum*) na listech byl zaznamenán na okrese Uherské Hradiště (Nedakonice, 31.7.) a Břeclav (Němčičky, 2.8.).

Lokálně silný výskyt svilušky chmelové (*Tetranychus urticae*) byl zjištěn na okrese Břeclav (Němčičky, 2.8.).

TYKEV OLEJNÁ (RF 75-79 BBCH)

Růstová fáze: pátý plod na hlavním výhonu dosáhl typickou velikost a tvar až devátý plod nebo více na hl. výhonu dosáhl typickou velikost a tvar

Střední až silné výskyty virové žluté mozaiky cukety (*Zucchini yellow mosaic virus*, *ZYMV*) byly objeveny na okrese Znojmo (Hrabětice, Hrádek u Znojma, Načeratice) a Břeclav (Lednice, Němčičky, Brumovice).

První výskyt padlí na tykvovitých zeleninách (*Golovinomyces cichoracearum*) na listech byl nalezen na okrese Znojmo (Hrabětice, 27.7.), Břeclav (Němčičky, Kobylí, 1.8.).

ZELÍ BÍLÉ (RF 43-45 BBCH)

Růstová fáze: dosažení 30% očekávaného průměru hlávky až dosažení 50% očekávaného průměru hlávky

První výskyt fomové hniloby brukvovité zeleniny (*Phoma lingam*) na listech byl zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Kunovice, 31.7.).

První výskyt housenek bělásky zelného (*Pieris brassicae*) a bělásky řepového (*Pieris rapae*) na listech zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Kunovice, 31.7.).

Za oblastní odbor Brno zpracovala: Ing. Eliška Kopřivová